

Novela zákona o pomoci v hmotné nouzi pomůže lidem z ubytoven do standardního bydlení

Vláda přijala změny v zákoně o pomoci v hmotné nouzi. Návrh předložila ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová. Mění se souhlas obce jako povinné podmínky v případě posuzování nároku na doplatek na bydlení na doporučující stanovisko. Návrh současně přináší řadu dalších opatření.

„Novelou bojujeme proti obchodu s chudobou, který kvete na českých ubytovnách. Dnes někdo koupí polorozpadlý dům a sestěhuje tam sociálně nejslabší z různých koutů země, zatímco lidé v obci jen bezmocně přihlížejí. Majitelé těchto zařízení si často účtují horentní sumy za bydlení ve zcela nevyhovujících podmínkách s vědomím, že většinu částky za bydlení zaplatí za lidí v hmotné nouzi stát. To je potřeba změnit,“ uvedla ministryně.

Do zákona o pomoci v hmotné nouzi se dostala „podmínka souhlasu obce“ poslaneckým pozměňovacím návrhem. V praxi ale působí problémy, navíc by mohla být v rozporu s Ústavou ČR. MPSV chce motivovat lidi, kteří v současné době obývají ubytovny, nalézt si standardní formu bydlení, a to i za spolupráce ÚP ČR, obcí a jejich úřadů, neziskových organizací a poskytovatelů sociálních služeb. Součástí je několik opatření, která navazují na poznatky předchozí novely a jejichž cílem je právě více tyto osoby zaktivizovat a snažit se je umístit z nestandardního ubytování do běžného bydlení. Cílem je také zpřesnit pojem „případ hodný zvláštního zřetele“ a tím zvýšit právní jistotu osob, kterým lze doplatek na bydlení poskytnout fakultativně, tzn. právě pouze v případě, bude-li jejich situace vyhodnocena jako případ hodný zvláštního zřetele.

Co se novelou mění?

Ruší se část ustanovení obsahující podmínku souhlasu obcí poskytnout doplatek na bydlení osobě užívající ubytovnu. I nadále má souhlas obce doporučující charakter pro rozhodnutí o přiznání dávky.

-
- Při stanovení doplatku na bydlení v ubytovně se v současné době vychází nejvýš z 90 procent státem stanovených nákladů na bydlení, nově by to mělo být maximálně 80 procent.
- ÚP ČR bude pro rozhodnutí o doplatku poskytovaného osobě užívající ubytovnu požadovat jako podklad stanovisko obecního úřadu v přenesené působnosti, zda se jedná o situaci případu hodného zvláštního zřetele.
- Do zákona budou vložena kritéria, kdy lze případ vyhodnotit jako zřetele hodný (jde především o skutečnost, zda osoba v obci, kde bydlí na ubytovně, hledá práci, zda tam má rodinu apod., a zda není v lokalitě, kde má osoba středisko zájmu, pro ni dostupné běžné bydlení).
- ÚP ČR bude vypracovávat s osobou bydlící v ubytovně motivační plán, v němž stanoví postupy a časový harmonogram plnění jednotlivých kritérií a opatření, kterých má být při řešení sociální a bytové problematiky osoby dosaženo tak, aby osoba v dlouhodobém horizontu získala bydlení a byla si jej schopna udržet. K tomu ji musí být poskytnuta potřebná součinnost ze strany úřadů obcí a Úřadu práce ČR, s čímž novela počítá.

Novela nijak neupírá lidem právo splnit podmínky nároku na doplatek na bydlení, pokud užívají substandardní formu bydlení. Naopak jim dává větší právní jistotu, za jakých podmínek mohou získat a udržet si nárok na dávku.

*Petr Habáň
tiskový mluvčí*